

הספר של

פינוקיו

תוכן עניינים

3	מבוא לבחינה
4	מבנה הבחינה
7	איך לומדים לבחינה?
16	סימולציות
120	דילמות
161	נספח: ניתוח דילמות
195	ראיון אישי ושאלות ביוגרפיות

מבוא לבחינת מו"ר-מרק"ם:

מזל טוב! אם הגעתם עד לכאן כנראה שעברתם את הסכם הראשוני באוניברסיטאות בדרך ללימודי רפואה.

חוברת זו נכתבה במטרה להסביר את הדרך בה אנו מאמינים שיש ללמוד לקראת בחינת המיון הלא קוגניטיבי, אשר מהווה את השלב האחרון בדרך ללימודי רפואה: **בחינת המו"ר-מרק"ם**.

מערכות מו"ר ומרק"ם זהות במרכיביהן ובעצם מורכבות משלוש בחינות :

1. **שאלון אישי-ביוגרפי** (בחינה בכתב) - 30% מהציון המשוכלל.
2. **מרכז הערכה- יום תחנות** (בחינה בע"פ) - 55% מהציון המשוכלל.
3. **מרכז הערכה- שאלון שאו"ל** (בחינה ממוחשבת) - 15% מהציון המשוכלל.

הבחינות מתקיימות אחת לשנה, מועמד שנרשם ועבר את הסכם הראשוני במספר אוניברסיטאות ישובץ באופן אקראי למרכז ההערכה של אחד מהמוסדות אליהם נרשם.

הזימון בעצם כולל בתוכו הרשמה ליומיים. ביום הראשון תבצעו יחד עם כלל הנבחנים את מילוי השאלון הביוגרפי, ואילו ביום השני תשובצו לאחד מהימים בהם מתקיים יום התחנות ובאותו יום תבצעו גם בחינה ממוחשבת- מבחן שאו"ל.

סימולציות

(הבהרה לכתוב בסוגריים : כשחקנים, תצטרכו להתחבר לדמות ולמה שמניע אותה, והכתוב בסוגריים הוא ניתוח של הדמות כפי שאנחנו מבינים אותה. חשוב שהמועמד לא יקרא את הכתוב בסוגריים, כי במבחן עצמו הוא לא מופיע והניתוח יעזור לו להבין את הדמות וכיצד לדבר איתה. לשחקנים - אפשר לתת לכל דמות אופי אחר - שתקנית, כועסת, קשקשנית, אלימה ועוד. תבחרו איזה אופי לתת לדמות לפי נקודות החולשה של המועמד - לעולם לא תדעו על אילו שחקנים תיפלו במבחן, ומומלץ להתכונן לכל סוג אפשרי)

1

אתה מחנכת של כיתה י"ב. השנה מתקרבת לסיומה, ובית הספר מתכנן טיול שנתי של חמישה ימים, עם הרבה פעילויות ואירועים שיסכמו את שנות התיכון של השכבה. כל התלמידים מאוד מצפים לטיול המתוכנן ומתכננים תוכניות, ונרשמת התרגשות רבה בעקבות סיום השנה. אחד מהתלמידים בכיתתך הוא רון, שאחותו אנה, שלמדה באותו בית ספר בו אתה מלמד, נהרגה בטיול שנתי לפני 3 שנים. המוות של אנה משפיע מאוד על המשפחה, והנוכחות של האבל מורגשת בבית. התאונה שבעקבותיה אנה נהרגה לא קרתה באשמת בית הספר, ובכל זאת הופקו על ידיו לקחים שמיושמים בכובד ראש. הוריו של רון הודיעו לו לקראת הטיול שהם לא יאשרו לו הפעם לצאת לטיול השנתי, ולמרות שהוא ניסה לדבר איתם ולשכנע אותם הם התמידו בעקשנותם. מאז רון התחיל להבריז מהלימודים ולהסתגר בביתו. גם כשחברים מזמינים אותו לבוא איתם ומפצירים בו לצאת החוצה הוא מסרב. אתה לא נפגשת איתו כבר שבוע, והתלמידים עתידים לצאת לטיול השנתי עוד שבועיים.

קבעת עם רון שיחה בביתו, והוא מחכה לך בחדר.

(מיואש, הוא רואה את הוריו ברע ולא רואה איך הם יצאו מזה. כועס על הוריו, על כך שהם לא מצליחים להתגבר ולראות אותו. חסר אמון ביכולות של המועמד להשפיע על המציאות. מרגיש שהאבל על אחותו חונק אותו ואת ההורים שלו)

דילמות :

דיון במקרה

1

אתה אחות בכירה במחלקה פנימית. במחלקה יש עשרים אחיות, ואת כולם אתה מכירה היטב, חלקן גם קיבלת לעבודה. במחלקה מאושפזות מטופלת בת 82 שאושפזה עם רקע של מחלת אלצהיימר (במחלה זו יש סכנת נפילה מהמיטה, כחלק מתסמינים של חוסר התמצאות).

במהלך הלילה המטופלת אמרה שוב ושוב שהיא מרגישה חנוקה וביקשה מהאחות שתסיר את המעקה. האחות נענתה לבקשתה. בעקבות כך, המטופלת נפלה במהלך הלילה ושברה את הרגל. למחרת, מגיעים בני משפחתה של המטופלת ובאים אליך בטענות שבגללך מצבה הרפואי החמיר, ומאיימים להגיע לבית המשפט עם המקרה.

2

אתה מדריכה צעירה במכון גמילה מסמים ומאלכוהול. ענת, מדריכה וותיקה ממך שאף חנכה אותך בכניסתך לתפקיד, מנהלת מערכת יחסים עם ניב, אחד מהמטופלים בעבר במכון. הדבר אמנם אינו מנוגד לנהלים, אך נוהלה איתה שיחה על ידי מנהלי מכון הגמילה בה הובהרו לה הסכנות שבדבר וביקשו ממנה להימנע מלהתקדם במערכת היחסים הזו. באחת ממשמרות הערב שלך גילית במקרה את ענת צורכת סמים ביחד עם ניב, בתוך שערי המכון. ברור לך שאם גילית את הדבר במקרה, השמועה תגיע גם לחניכים האחרים במהרה.

3

אתה עובדת סוציאלית של בית הכלא. אתה מלווה את נדב, אדם בן 40 שדרס למוות בשוגג הולך רגל אשר התפרץ לכביש, וכתוצאה מכך הולך להיכנס לכלא למשך שנה. נדב הוא אדם הגון, אב לשלושה ילדים בני ארבע, חמש ושבע, שמעולם לא הסתבך עם בית המשפט ושכל חייו עבד לפרנסתו. אחרי התייעצות ארוכה, החליטו נדב ואשתו שלא לספר לילדים על המקרה ועל פסק הדין, אלא לספר להם שבמסגרת העבודה הוא נאלץ לנסוע לשנת חופש לחו"ל.

זוג ההורים מודע לכך שייתכן שבעתיד הילדים יגלו את האמת והם שוקלים גם לספר להם בעצמם כשיגדלו, אך הם חוששים שההשלכות הנפשיות שיש לחדשות כאלה יפגעו בהתפתחות שלהם או בקשר שלהם עם האב. הם פונים אליך כדי להתייעץ איתך בנושא.

נספח :

סוגיות עיקריות

וכיווני מחשבה

לדילמות

1. חולת האלצהיימר שנפלה מהמיטה

אוטונומיה של המטופל מול חובת ההגנה:

איזון בין כיבוד רצון המטופלת ותחושת חוסר הנוחות שלה לבין אחריות מקצועית להגן על המטופלת מפני נזק שאלת כשירות קבלת החלטות במצב של ירידה קוגניטיבית

אחריות ניהולית וחלוקתה:

כאחות בכירה, מה מידת האחריות שלך על החלטות של אנשי צוות אחרים.
האם היו נהלים ברורים לגבי הורדת מעקות במקרים כאלה.
איך מאזנים בין מתן אוטונומיה מקצועית לאחיות לבין הצורך בפקוח.

תקשורת והתנהלות מול משפחות:

כיצד להתמודד עם האשמות המשפחה באופן מקצועי ואמפתי.
האם וכיצד לשתף את המשפחה בדילמות ובשיקולים שהובילו להחלטה.
איך לבנות אמון מחדש עם המשפחה תוך שמירה על אינטרסי הצוות והמוסד.

שיפור תהליכים עתידיים:

האם יש צורך בשינוי נהלים או הנחיות.
כיצד לחזק את מערך קבלת ההחלטות במקרים דומים.
איך להגן טוב יותר על המטופלים תוך שמירה על כבודם.

המתח בין טיפול אקוטי לטיפול מונע:

האם הקלה מיידית בתחושת המצוקה (חנק) מצדיקה סיכון ארוך טווח.
כיצד מאזנים בין איכות חיים רגעית לבין סיכונים פוטנציאליים.
האם היו חלופות אחרות להקלה על תחושת החנק שלא היו מסכנות את המטופלת.

אתיקה של קבלת החלטות במשמרת לילה:

האם יש הבדל בסטנדרט הטיפול בין משמרות יום ולילה.
האם יש צורך בפרוטוקולים מיוחדים להחלטות במשמרת לילה.
השפעת עייפות ולחץ על קבלת החלטות במשמרת לילה.

סוגיות של תיעוד ושקיפות:

האם התיעוד של האירוע היה מספק.
חשיבות התיעוד של שיקול הדעת שהוביל להחלטה.
איך משתמשים בתיעוד ככלי להגנה על הצוות והמטופל.

היבטים של אחריות מערכתית:

האם יש מספיק כוח אדם במשמרת לילה למעקב אחר מטופלים בסיכון.

זמינות של אמצעים חלופיים (כמו מיטות נמוכות, מזרני הגנה).

מדיניות המחלקה לגבי איזון בין בטיחות לנוחות המטופל.

היבטים משפטיים-אתיים:

גבולות האחריות המקצועית מול האחריות המשפטית.

השפעת החשש מתביעות על קבלת החלטות טיפוליות.

איזון בין הגנה משפטית על הצוות לבין טובת המטופל.

שאלות ראיון אישי

שאלות לראיון "סגור" \ שאלות ביוגרפיות:

- 1. תארי מקרה בו לא האמנת לאדם קרוב.**
 1. תארי את נסיבות המקרה. מי היה האדם? מדוע לא האמנת לו?
 2. האם אותו אדם ידע מכך? כיצד לדעתך הרגיש כאשר גילה?
 3. כיצד אתה הרגשת ביחס לכך?
 4. כיצד המקרה הסתיים? מה למדת ממנו?

- 2. תארי מקרה בו בחרת לעשות משהו למרות שידעת שזה עלול לפגוע במישהו.**
 1. תארי את נסיבות המקרה. באיזה מסגרת התרחש? ומה היה המקרה.
 2. האם הייתה לך התלבטות כיצד לפעול לפני כן? תארי את ההתלבטות.
 3. מי היה האדם? האם חששת מתגובתו? פרטי.
 4. כיצד המקרה הסתיים? האם היית נוהגת באופן אחר?

- 3. תארי מקרה שבו היית בעמדת סמכות על אחרים.**
 1. תארי את נסיבות המקרה? באיזה מסגרת התבצע? מה היה תפקידך?
 2. תארי את הקשיים הבין אישיים שחווית במהלך תפקידך.
 3. כיצד לדעתך הרגישו האנשים אותם ניהלת?
 4. האם אתה שואפת להיות בעמדת סמכות?

- 4. תארי מקרה שבו הרגשת שקיבלת מחמאות או שבחים מוגזמים.**
 1. תארי את נסיבות המקרה? ממי קיבלת מחמאות? באיזה מסגרת?
 2. מדוע חששת שהשבחים שקיבלת היו מוגזמים?
 3. כיצד הרגשת בנוגע לכך?
 4. האם סיפרת על כך לאותו אדם? כיצד הסתיים המקרה?

- 5. תארי מקרה שבו אדם אחר דחה אותך \ גרם לך להירתע ממנו.**
 1. תארי את נסיבות המקרה. מי היה אותו אדם? מה היה הקשר שלך עימו? ובאיזה מסגרת?
 2. מדוע נרתעת מאותו אדם. תארי את הרגשות שהוא יצר בך.
 3. האם שיתפת אותו בכך? תארי כיצד פעלת בתקשורת שלך עימו.
 4. כיצד לדעתך הוא הרגיש כאשר הדבר היה מתגלה לו?

5. כיצד הסתיים המקרה? האם היית נוהגת אחרת כלפיו בדיעבד?

שאלות לראיון פתוח:

1. ספרי לי על עצמך, למה אתה רוצה להיות רופאה?
2. מה במקצוע הרפואה יכול להרתיע אותך?
3. מה הופך אותך למועמד טוב לרפואה? מהם הקשיים שלך בדרך הקבלה?
4. מה אתה רוצה לספר על עצמך שלא ישאלו אותך בתחנות אחרות?
5. ספרי לי על עצמך. מהם התכונות הטובות \ הפחות טובות שלך שיעזרו \ יקשו עליך כרופאה.
6. מה הקשיים שאתה צופה שתחווה במהלך הקריירה.
7. באיזה מטופל יהיה קשה לך לטפל?

...